

Korte studies in Efeze (5)

Geheimenis (4)

In vers 6 van hoofdstuk 3 legt Paulus het geheimenis van vers 3 uit. Ik beschouw het gehele gedeelte vanaf 'zoals' (vs 3) tot en met 'door de Geest' (vs 5) als een tussenzin. De hoofdzin gaat dan als volgt:

'Als u tenminste gehoord hebt van de uitdeling van de genade van God die aan mij gegeven is ten behoeve van u, dat hij mij door openbaring dit geheimenis bekend gemaakt heeft, [...], dat de heidenen mede-erfgenamen zijn en tot hetzelfde lichaam behoren en mededeelgenoten zijn van Zijn belofte in Christus door het Evangelie.' (Ef. 3:3-6).

Paulus gebruikt hier drie woorden die beginnen met *su(n)*, dat 'met' of 'mede' betekent.

<i>sungkleronoma</i>	–	mede-erfgenamen
<i>sussooma</i>	–	mede-lichaam
<i>summetochos</i>	–	mede -deelgenoot

Het is in zichzelf een interessante studie om alle 'sun'-woorden in deze brief op te zoeken en te analyseren, maar we zullen ons nu beperken tot deze drie, hoewel ze zeker niet los staan van de andere woorden, die Paulus gebruikt.

De eerste vraag die we onszelf stellen is, waar dit 'mede' op doelt? Met wie of wat zijn de heidenen voor wie dit geheimenis bedoeld was 'mede-erfgenamen', 'mede-lichaam' en 'mede- deelgenoten' geworden?

Een nogal eens gehoord antwoord is dat het hier gaat om het wegvallen van de scheiding tussen Israël en volken, vaak onder invloed van Efeze 2:11 en 12. Op die uitleg ga ik nu niet in, maar ik denk dat dit compleet buiten het thema van deze brief van Paulus ligt en al helemaal buiten de inhoud van het geheimenis.

M'n aanname is dat het geheimenis waarover Paulus spreekt in Efeze 1:10 hetzelfde is als in de verzen 3 en 9 in dit hoofdstuk. In 1:10 sprak hij over 'het wederom in Christus onder één hoofd brengen, zowel wat in de hemelen is als wat op de aarde is.' Daarin werd 'ons' het geheimenis van Zijn wil bekend gemaakt. Dat heeft verder niets te maken met het onderscheid tussen Jood en heiden.

In 1:10 schreef Paulus dat het geheimenis aan ons is bekend gemaakt. In vers 3:6 zegt hij dat we er op een aller intiemste manier zelf in betrokken zijn als mede-erfgenaam, mede-lichaam en mede-deelgenoot.

Voordat ik verder ga wil ik dit iets verder verduidelijken aan de hand van Kolossenzen 1:15-21. In de verzen 15 tot en met 20 beschrijft Paulus hoe de hemelen en de aarde in Christus geschapen zijn en in Hem verzoend worden (*apokallassoo*). In vers 21 gebruikt Paulus opmerkelijk genoeg hetzelfde woord voor verzoend voor de lezers van zijn brief.

'En Hij heeft u, die voorheen vervreemd was en vijandig gezind, zoals bleek uit uw slechte daden, nu ook verzoend.' (Kol. 1:21).

Op een of andere wijze heeft de verzoening – dat is niet hetzelfde als verlossing – van deze Kolossenzen iets te maken met de verzoening van de dingen die in de hemelen zijn en de dingen die op de aarde zijn. Dat is (onder andere) de boodschap Kolossenzen 1:15-21 en Paulus zinspeelt hier verder op in de verzen 24 tot en met 27, waarvan ik nu alleen het laatste vers citeer.

'Aan hen heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder u¹, de hoop op de heerlijkheid.' (Kol. 1:27).

Het geheimenis is nog veel groter dan dat Israël en de heidenen nu met elkaar op één grondslag staan, of dat ze delen in dezelfde belofte.

Christus is de Erfgenaam. De meest veelzeggende tekst in dit verband is wel Hebreeën 1:2.

'Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken in de Zoon, Die Hij Erfgenaam gemaakt heeft van alle dingen, in Wie Hij ook de aionen gemaakt heeft.' (Heb. 1:1, 2).

Hoewel er staat dat Hij als de Zoon alle dingen heeft geërfd licht Paulus er één speciaal ding uit.

'Hij is zoveel meer geworden dan de engelen als de Naam die Hij geërfd heeft, voortreffelijker is dan die van hen.' (Heb. 1:4).

Het is verleidelijk om hier nog veel meer over te gaan zeggen, maar dan verliezen we de lijn van de studie een beetje. Ik hoop dat het volstaat om te zeggen dat 'mede-erfgenamen' zijn, veel meer betekent dan de erfenis van Abraham te ontvangen. We erven mede 'met Hem' en 'in Hem'. We erven 'alle dingen' met Hem en 'in Hem', ja, we erven zelfs de Naam 'met Hem' en 'in Hem'.

Dit laatste staat natuurlijk niet los van *sussooma*. Feitelijk heeft Paulus dit al toegelicht in Efeze 1. In de kracht van Zijn opstanding en Zijn gezet worden in de rechterhand van God (Ef. 1:20), heeft Hij

'alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als Hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente die Zijn Lichaam is en de volheid van Hem Die alles in allen vol maakt.' (Ef. 1:22, 23).

Hij het hoofd. De leden van de gemeente, de volheid, het Lichaam. Dat is de betekenis van *sussooma*, mede-lichaam, zoals Paulus ook weer verder toelicht in hoofdstuk 2:1-9.

Let in dit laatste gedeelte op het woordje *panta*, 'alles', of 'alle dingen'. 'Dingen' suggereert dat het alleen over het materiële, het stoffelijke gaat. Dat is enigszins misleidend, want Paulus wijst ons natuurlijk op het voorafgaande, 'overheid en macht en kracht en heerschappij' hetgeen over onzichtbare wezens gaat die 'van nature' hoger op de maatschappelijke ladder staan dan de mens.

Behalve 'mede-erfgenaam' en 'mede-lichaam' zijn de heidenen aan wie Paulus schrijft 'mede-deelgenoten van Zijn belofte in Christus geworden door het Evangelie.' Mede-deelgenoot zijn betekent delen in dezelfde belofte. Die belofte is alles wat met het nieuwe leven in Christus te maken heeft, zowel nu als in de toekomst (1 Tim. 4:8; 2Tim. 1:1). Zijn leven is ons leven.

¹ Dat is Christus in jullie. 'U' is meervoud en Paulus bedoelt hier niet dat Christus door het geloof of in geest in de individuele gelovige is, maar dat Hij daadwerkelijk in het midden van hen is. Vandaar ook de vertaling 'onder'.